Valtakunnansyyttäjä **31.3.2026** **SY/953/2026**

Eduskunnan lakivaliokunta

Lausuntopyyntönne 20.3.2026

Syyttäjälaitoksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 26/2026 vp)

Pyydettynä lausuntonaan Syyttäjälaitos esittää seuraavaa.

Esityksen tavoite on selkeyttää ja yhtenäistää sakon täytäntöönpanosta annetun lain nojalla täytäntöönpantavien seuraamusten täytäntöönpanosäännöksiä. Syyttäjälaitos kannattaa esityksen tavoitetta.

Syyttäjälaitos pitää äärimmäisen tärkeänä sitä, että sakonmuuntomenettely tietojärjestelmäuudistusten myöstä viranomaisen välinen tietojenvaihto järjestettäisiin sähköisesti ja manuaalisesta käsittelystä luovuttaisiin. Tällöin Syyttäjälaitoksen rajallisia resursseja voidaan kohdentaa syyttäjäntoimen kannalta tarkoituksenmukaisemmin.

Syyttäjälaitos arvioi hallituksen esityksessä HE 26/2026 vp esitettyjen lakimuutosten aiheuttavan Syyttäjälaitokselle (noin) ainakin 101200 euron tietojärjestelmäkustannukset. Arvio ei pidä sisällään tarvittavia rajapintaratkaisuja, joiden kustannukset ovat merkittävät.

Syyttäjälaitos kannattaa Oikeusrekisterikeskuksen maksuajan myöntämiseen tehtäviä uudistuksia. Sakkojen maksun edistäminen maksuaikaa myöntämällä säästää sakonmuuntomenettelystä aiheutuvia viranomaiskustannuksia.

Syyttäjälaitoksella ei ole huomautettavaa siihen, että syyttäjän mahdollisuudesta peruuttaa päätöksensä olla vaatimatta muuntorangaistusta luovutaan. Esityksessä on todettu, että kyseistä säännöstä ei käytännössä ole sovellettu.

Lopuksi Syyttäjälaitos toteaa, että vaihtoehtoisilla menettelyillä, joissa erillisestä muuntorangaistusmenettelystä luovuttaisiin, syyttäjän tehtävät muuntorangaistusmenettelyssä siirrettäisiin Oikeusrekisterikeskukselle tai että asiat käsiteltäisiin kirjallisesti, sakonmuuntoprosessia virtaviivaistettaisiin ja saavutettaisiin Syyttäjälaitoksen ja käsityksemme mukaan oikeushallinnon resurssien säästöä kenenkään oikeusturvan siitä kärsimättä. Syyttäjän osallistumisella muuntorangaistusmenettelyyn ei ole asianosaisten oikeusturvaa parantavaa tai rikosvastuun toteuttamista tehostavaa merkitystä, ja se on pois muusta ruuhkautuneesta syyttäjäntoimen hoitamisesta.

Leena Metsäpelto

valtionsyyttäjä, apulaisvaltakunnansyyttäjän sijaisena

Karoliina Kontturi

syyttäjäylitarkastaja

Yhteystiedot

Syyttäjälaitos, valtakunnansyyttäjän toimisto
Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki
Puhelin 029 56 20800, faksi 029 56 20888
valtakunnansyyttaja.syyttaja@oikeus.fi

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
Karoliina Kontturi
Syyttäjäylitarkastaja
Syyttäjälaitos
karoliina.kontturi@oikeus.fi

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
Leena Metsäpelto
Valtionsyyttäjä
Syyttäjälaitos
leena.metsapelto@oikeus.fi